

ASKITESNESTETUTKIMUKSET

Näytteet otetaan **litiumhepariiniputkeen** (paitsi Pu-BaktVil ja SAAG) ja **toimitetaan laboratorioon välittömästi** näytteenoton jälkeen.

Tutkimus	Näytettä vähintään	Huomioitavaa
2216 As-Leuk 1340 As-Eryt 3665 As-Diffi 2512 As-Prot 3218 As-LD 778 As-AFP 4232 As-CEA 1074 As-Amyl 774 As-Bakt-Vr	0.5 ml / tutkimus	Samaan laatikkoon sijoitetut tutkimukset voi ottaa samaan putkeen!
2812 TB-Vi 2813 TB-Vr	10 ml	
3491 Pu-BaktVil (aer.+anaer.)	0.5 ml	Pienet määrät Portagerm-ampulliin (Suuret määrät steriliin putkeen)
12897 SAAG	2 ml	Näyte lisäaineettomaan putkeen Samaan aikaan seeruminäyte!

Patologiset nestekeräytymät voidaan jakaa kahteen ryhmään:

- 1) **Transsudaatit:** Syntyvät yleensä kapillaarien hydrostaattisen paineen lisääntyessä (esim. sydämen vajaatoiminnassa) tai plasman osmoottisen paineen alentuessa (esim. munuaissairauksissa). Ovat yleensä kirkkaita tai vaalean kellertäviä. Proteiinipitoisuus on useimmiten < 30 g/l. Ovat yleensä ei-tulehduksellisia.
- 2) **Eksudaatit:** Syntyvät yleensä kapillaarien seinämän vaurioituessa (bakteeri- tai muu tulehdus, syöpä). Proteiinipitoisuus on yleensä > 30 g/l. Sisältävät usein fibrinogeenia ja hytyvät siksi putkessa, johon ei ole lisätty antikoagulanttia. Voivat olla seröösejä (kirkas), purulenteja (samea), fibrinöösejä (hyytyy), maitomaisia (lymfan absorptio estynyt) tai verisiä (maligniteetti, trauma).

Leukosyyttimäärä ja granulosityttöisuus: Tulos Leuk > 1000 x E6/l tai granulosityttöien osuus > 25 % viittaa bakteeritulehdukseen (tuberkuloosisessa peritoniitissa lymfositytit kuitenkin vallitsevia). Verisyys saattaa johtua traumasta, maligniteetista tai maksakirroosista.

As-LD saattaa kohota tulehduksissa ja maligniteeteissa veren LD-pitoisuuteen verrattuna. Peritoneumkarsinoosissa laktaattidehydrogenaasia vapautuu paikallisesti askitesnesteeseen.

Kohonnut As-Amyl viittaa haimasairauteen, As-AFP maksasyöpään ja As-CEA syöpään. Lievästi kohonneita As-CEA-arvoja tavataan kuitenkin myös esim. koliittien ja maksakirroosin yhteydessä.

Tuloksia tulkittaessa on huomioitava, että näytteen hemolysoituminen kohottaa As-Prot, As-LD ja As-ADA tuloksia.

Viitearvot:

Leukosyyttejä < 1000 x E6/l
Granulosityttöien osuus alle 25 %
Proteiinipitoisuus alle 30 g/l
Erytrosyytit neg.
Tuumorisolot neg.
Bakteerivärjäys neg.
As-LD samaa tasoa kuin P-LD